

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«Ужгородський національний університет»**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою ДВНЗ
«Ужгородський національний
університет»

Протокол № 3 від 18.03. 2021р.

Голова Вченої ради, ректор

 В.І. Смоланка

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«Біологія»**

**Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 014 Середня освіта
предметною спеціальністю 014.05 Середня освіта
(Біологія та здоров'я людини)
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка**

Кваліфікація: Бакалавр середньої освіти (Біологія та здоров'я людини).

Вчитель біології та здоров'я людини

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма є нормативним документом, який регламентує нормативні компетентнісні, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги до підготовки бакалаврів у галузі 01 Освіта / Педагогіка спеціальності 014 Середня освіта, предметної спеціальності 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини).

Освітньо-професійна програма ґрунтується на компетентністному підході підготовки спеціаліста у галузі 01 Освіта / Педагогіка спеціальності 014 «Середня освіта», предметної спеціальності 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини).

відповідно до вимог Закону «Про вищу освіту».

Освітньо-професійна програма розроблена робочою групою біологічного факультету ДВНЗ «УжНУ» у складі:

1. Куртяк Ф.Ф. – к.б.н., доцент, завідувач кафедри зоології ДВНЗ «УжНУ» (гарант освітньої програми, керівник робочої групи).
2. Вакерич М.М. – к.б.н., доцент, завідувач кафедри генетики, фізіології рослин і мікробіології ДВНЗ «УжНУ».
3. Гасинець Я.С. – к.б.н., доцент, декан біологічного факультету ДВНЗ «УжНУ».
4. Фельбаба-Клушина Л.М. – д.б.н., професор, завідувач кафедри ботаніки ДВНЗ «УжНУ».
5. Симочко В.В. – к.б.н., доцент, завідувач кафедри плодоовочівництва і виноградарства ДВНЗ «УжНУ».
6. Рошко В.Г. – к.б.н., доцент, завідувач кафедри ентомології та збереження біорізноманіття ДВНЗ «УжНУ».
7. Мірутенко В.В. – к.б.н., доцент кафедри ентомології та збереження біорізноманіття ДВНЗ «УжНУ».

**1. Профіль освітньої програми «Біологія»
зі спеціальності 014 Середня освіта
предметної спеціальності 014.05 Середня освіта
(Біологія та здоров'я людини)**

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет» Біологічний факультет
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти: бакалавр. Бакалавр середньої освіти (Біологія та здоров'я людини). Вчитель біології та здоров'я людини
Офіційна назва освітньої програми	Біологія та здоров'я людини
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний 240 кредитів ЄКТС, 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Акредитаційна комісія України сертифікат про акредитацію Серія НД № 0791739 до 01.07.2023р.
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-ENEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти. Умови вступу визначаються «Правилами прийому до Ужгородського національного університету»
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	До чергового перегляду відповідно до терміну дії сертифікату про акредитацію
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/15068
2 – Мета освітньої програми	
Метою є підготовка фахівців, здатних вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері освітньої діяльності або у процесі навчання, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов і передбачають застосування законів, теорій та методів біології та здоров'я людини при їх викладанні в закладах середньої освіти.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка. Спеціальність: 014 Середня освіта Предметна спеціальність 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини). Цикл дисциплін загальної підготовки – 29,5 кредитів ЄКТС, 885 год., (в тому числі дисципліни вільного вибору студента – 12,5 кредити ЄКТС, 375 год.); Цикл дисциплін професійної підготовки – 60,5 кредитів ЄКТС, 1815 год., (в тому числі дисципліни вільного вибору студента – 10 кредитів ЄКТС, 300 год.)
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма, яка орієнтована на здобуття студентами професійних знань, умінь, навичок та інших компетентностей для успішного здійснення педагогічної діяльності.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Формування і розвиток фахових компетентностей для здійснення педагогічної та інноваційної діяльності, що базується на широкому огляді та глибоких знань різних сфер

	педагогіки, біологічної науки та здоров'я людини. Оцінка сучасних підходів викладання біології та здоров'я людини, шляхів реалізації освітньої діяльності.
Особливості програми	Програма передбачає підготовку здобувачів вищої освіти до впровадження нових освітніх, педагогічних та інформаційних технологій в професійній діяльності. Узгодження фахової підготовки в галузі біології з університетом Вітовта Великого (Каунас, Литва) в контексті реалізації програми видачі подвійних дипломів за ОС Бакалавр.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Професійна діяльність в освітній галузі з викладанням біології та здоров'я людини у закладах середньої освіти.
Подальше навчання	Продовження навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти за магістерською освітньою програмою спеціальності 014 Середня освіта, предметної спеціальності 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) або ж інших спеціальностей за перехресним вступом.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Компетентнісне, особистісно-орієнтоване, проблемне, практично-спрямоване навчання, самонавчання. <i>Методи, методика та технології:</i> методи лабораторних та польових біологічних досліджень, статистичної обробки. <i>Інструменти та обладнання:</i> живі об'єкти, біологічні моделі, сучасні прилади та устаткування для лабораторних і польових біологічних досліджень, спеціалізоване програмне забезпечення та комп'ютерні засоби.
Оцінювання	Накопичувальна бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання студентів за усі види аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності, спрямовані на опанування навчального навантаження з освітньої програми: поточні контроль та оцінювання, поетапний, модульний, підсумковий контроль; екзамени; заліки, презентації, диференційований залік з навчальної, педагогічної практик, курсова робота, кваліфікаційний екзамен. Проміжкове та підсумкове оцінювання знань відбувається на засадах студентоорієнтованого особистісного підходу з використанням сучасних методик та практик. Оцінювання знань здобувачів вищої освіти відбувається згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357 Положенням про порядок та методика проведення семестрових (курсних) екзаменів і заліків в Ужгородському національному університеті https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5952 , Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію у Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/11070 ,

	<p>з дотриманням норм академічної доброчесності відповідно до Положення про академічну доброчесність в Ужгородському національному університеті https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/12223.</p> <p>Перезарахування кредитів відбувається на основі Положення про визнання (перезарахування) кредитів ЄКТС для учасників програм академічної мобільності у Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/20131.</p> <p>Процедура оцінювання здобувачів вищої освіти також враховує результати неформальної освіти згідно Положення про порядок визнання Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» результатів навчання, здобутих у неформальній освіті https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22966.</p> <p>Наявна чітка процедура розгляду апеляцій здобувачів вищої освіти, яка описана в Положенні про порядок застосування заходів з врегулювання конфліктів та спорів (суперечок) у діяльності співробітників та здобувачів вищої освіти Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22964 та Положенні про порядок оскарження результатів (апеляція) оцінювання в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22967</p>
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	<p>Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання в галузі середньої освіти (за предметною спеціалізацією «Біологія та здоров'я людини»), що передбачає застосування концептуальних методів біології, психології, наук про освіту та про здоров'я і характеризуються комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації освітнього процесу та створення здоров'язбережувального освітнього середовища на рівні базової середньої освіти.</p>
Загальні компетентності	<p>ЗК-01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК-02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК-03. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК-04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, у т.ч. результатів власних досліджень, використання інформаційних та комунікативних технологій, різноманітних програмних засобів, вміння користуватися</p>

	<p>сучасними інформаційними технологіями та аналізувати інформацію в галузі біології, здоров'я людини, педагогіки, методики викладання.</p> <p>ЗК-05. Здатність спілкуватися державною мовою як усно так і письмово.</p> <p>ЗК-06. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК-07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, орієнтуватися у світовому й національному біологічному освітньо-науковому просторі в контексті необхідності постійного розширення і актуалізації знань для підвищення професійної майстерності.</p> <p>ЗК-08. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.</p> <p>ЗК-09. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо, дотримуватись морально-етичних аспектів професійної діяльності і принципів інтелектуальної чесності, забезпечити безпеку життєдіяльності.</p> <p>ЗК10. Здатність взаємодіяти з іншими людьми, організувати комунікацію учнів, працювати в команді зі своїми колегами, поєднувати в освітньому процесі учнів, їх батьків, вчителів, адміністрацію, створювати рівноправне, справедливе освітнє середовище, що сприяє навчанню всіх учнів.</p>
<p>Спеціальні (фахові) компетентності</p>	<p>СК-01. Здатність застосовувати основні принципи та методи викладання біології, основ здоров'я у загальноосвітніх навчальних закладах різних типів, здатність до перенесення системи наукових знань зі спеціальності у площину навчального предмету, здійснення структурування навчального матеріалу</p> <p>СК-02. Здатність демонструвати базові теоретичні знання в галузі біологічних наук та на межі предметних галузей, знання сучасної наукової проблематики в галузі спеціалізації та вміння аналізувати шляхи розвитку сучасної біології та здоров'язбережувальних технологій.</p> <p>СК-03. Здатність застосовувати основи сучасної педагогіки та психології в навчальному процесі в загальноосвітній школі, вивчати психологічні особливості засвоєння учнями навчальної інформації з метою діагностики, прогнозу ефективності та корекції навчально-виховного процесу у середній школі.</p> <p>СК-04. Здатність здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних за допомогою відповідних методів і технологічних засобів у польових і лабораторних умовах.</p> <p>СК-05. Здатність до критичного осмислення новітніх розробок у галузі біології і професійній діяльності.</p> <p>СК-06. Усвідомлення необхідності збереження біорізноманіття, охорони навколишнього середовища, раціонального природокористування.</p> <p>СК-07. Здатність до аналізу будови, функцій, процесів життєдіяльності, онто- та філогенезу живих організмів.</p> <p>СК-08. Здатність до аналізу механізмів збереження, реалізації та передачі генетичної інформації в організмів.</p> <p>СК-09. Здатність аналізувати результати взаємодії біологічних систем різних рівнів організації, їхньої ролі у біосфері та можливості використання у різних галузях</p>

	<p>господарства, біотехнологіях, медицині та охороні навколишнього середовища.</p> <p>СК-10. Здатність демонструвати знання механізмів підтримання гомеостазу біологічних систем.</p> <p>СК-11. Здатність до формування в учнів ключових і предметних компетентностей, пошуку ефективних шляхів мотивації школярів до саморозвитку, (самовизначення, самоактуалізації, самоконтролю, самонавчання),</p> <p>СК-12. Володіння основами цілепокладання, планування та проектування освітнього процесу, здійснення об'єктивного контролю і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів.</p> <p>СК-13. Здатність до застосування методів й засобів навчання біології та основам здоров'я для розвитку здібностей учнів, здійснення критичного аналізу, діагностики й корекції власної педагогічної діяльності, оцінки власного педагогічного досвіду, розуміння і застосовування освітніх теорій та методології як основи для загальної і специфічної педагогічної діяльності</p> <p>СК-14. Вміння аналізувати спосіб життя особи та його вплив на здоров'я, створювати рекомендації щодо раціоналізації здорового способу життя, розробляти здоров'язбережувальні програми, добирати адекватні методи й засоби оздоровлення, реалізовувати відповідні вміння в освітньому процесі закладів середньої освіти.</p> <p>СК-15. Здатність аналізувати тенденції у сучасній освіті, планувати та передбачувати результати оздоровчо-реабілітаційної та рекреаційної роботи в закладах загальної середньої і позашкільної освіти учнівської молоді.</p> <p>СК-16. Здатність у процесі навчання та виховання учнів доводити й реалізовувати стратегію сталого розвитку людства, розкривати сутність здорового способу життя і охорони здоров'я, застосовувати валеологічні методи оцінки й моніторингу стану здоров'я людини і базові знання з медико-біологічних дисциплін для обрання ефективних шляхів і способів збереження, зміцнення та відновлення здоров'я людини.</p>
--	---

7 – Програмні результати навчання

ПР-01	Застосовувати базові знання природничих та суспільних наук в обсязі, необхідному для засвоєння біологічних дисциплін і основ здоров'я.
ПР-02	Застосовувати сучасні інформаційні технології, програмні засоби та ресурси Інтернету для інформаційного забезпечення професійної діяльності.
ПР-03	Планувати, виконувати, аналізувати дані і презентувати результати експериментальних досліджень в галузі біології та здоров'я людини. Використовувати інноваційні підходи та застосовувати набуті знання за спеціалізацією для вирішення конкретних практичних завдань, моделювати об'єкти і процеси у живих організмах та їхніх компонентах із використанням математичних методів й інформаційних технологій.
ПР-04	Спілкуватися усно і письмово з професійних питань з використанням наукових термінів, прийнятих у фаховому середовищі, державною та іноземною мовами.
ПР-05	Застосовувати сучасні теоретичні та практичні основи методики навчання біології і основ здоров'я в загальноосвітній школі, враховувати психолого-педагогічні аспекти навчання і виховання учнів.

ПР-06	Застосовувати базові знання природничих та суспільних наук щодо біології та здоров'я людини: об'єктно-предметна область, поняттєво-термінологічний апарат, теорії і концепції, закони і закономірності, методи дослідження біології і здоров'я людини, знати особливості розвитку сучасної біологічної науки та наук про здоров'я, основні методологічні принципи наукового дослідження, методологічний і методичний інструментарій проведення наукових досліджень за спеціалізацією.
ПР-07	Володіти прийомами самоосвіти і самовдосконалення. Уміти проектувати траєкторію професійного росту й особистого розвитку, застосовуючи набуті знання.
ПР-08	Знати та розуміти основні терміни, концепції, теорії і закони в галузі біологічних наук і на межі предметних галузей.
ПР-09	Дотримуватися сам під час польових і педагогічних практик, та формує в учнів екологічні цінності й відповідальне ставлення школярів до природи, власного здоров'я та здоров'я інших, повагу до культурних цінностей і традицій українського народу, дотримується основних правил біологічної етики, біобезпеки, біозахисту, знає основні підходи до оцінки ризиків за умов застосування новітніх медико-біологічних методів, освітніх та оздоровчих технологій.
ПР-10	Знати основи систематики, методи виявлення та ідентифікації неклітинних форм життя, прокаріот і еукаріот й застосовувати їх для вирішення конкретних біологічних завдань.
ПР-11	Застосовувати базові знання з медико-біологічних дисциплін з метою розкриття норми та адаптації до фізичних навантажень, негативного впливу довкілля на здоров'я людини, пояснювати гігієнічні основи раціонального харчування; гігієнічні особливості занять руховою активністю людей різних вікових груп.
ПР-12	Демонструвати знання будови, процесів життєдіяльності та функцій живих організмів, розуміти механізми регуляції фізіологічних функцій для підтримання гомеостазу біологічних систем.
ПР-13	Знати механізми збереження, реалізації та передачі генетичної інформації та їхнє значення в еволюційних процесах.
ПР-14	Аналізувати взаємодії живих організмів різних рівнів філогенетичної спорідненості між собою, особливості впливу різних чинників на живі організми та оцінювати їхню роль у біосферних процесах трансформації речовин і енергії.
ПР-15	Розробляти навчально-методичні матеріали (навчальні програми, навчально-тематичні плани) на основі освітнього стандарту та типових програм з урахуванням виду освітньої установи, застосовувати педагогічні технології на достатньому рівні, вміє надавати професійні консультації в галузі біології та здоров'я людини, популяризуєвати професійні знання та відстоювати науковий світогляд.
ПР-16	Вміти комбінувати педагогічні, медико-біологічні, інформаційні технології для формування здорового способу життя, розвитку здоров'язбережувальних умінь і навичок, розвитку фізичних якостей у представників різних груп населення, самостійно розробляти методики і технології для інтегрального гармонійного розвитку людини.
ПР-17	Розуміти роль еволюційної ідеї органічного світу.
ПР-18	Розуміти і характеризувати стратегію сталого розвитку та розкривати сутність взаємозв'язків між довкіллям і людиною; знати провідні принципи функціонування екосистем, оцінювати вплив екологічних факторів на здоров'я

	людини. Уміти прогнозувати ефективність та наслідки реалізації природоохоронних заходів.
ПР-19	Застосовувати у практичній діяльності методи визначення структурних та функціональних характеристик біологічних систем на різних рівнях організації.
ПР-20	Описувати основні ознаки невідкладних станів та захворювань різних систем організму людини; уміти надавати першу допомогу під час морфо-функціональних порушень різних систем організму людини та променевих уражень й уражень отруйними речовинами; виявляти основні ознаки різних інфекційних захворювань та демонструвати здатність надавати першу допомогу постраждалим.
ПР-21	Аналізувати інформацію про різноманіття живих організмів.
ПР-22	Поєднувати навички самостійної та командної роботи задля отримання результату з акцентом на добросовісність, професійну сумлінність та відповідальність за прийняття рішень.
ПР-23	Реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства.
ПР-24	Розуміти особливості навчання різнорідних груп учнів, застосовувати диференціацію навчання, організовувати освітній процес з урахуванням особливих потреб учнів, володіти формами та методами виховання учнів на уроках і в позакласній роботі, уміти відстежувати динаміку особистісного розвитку дитини.
ПР-25	Добирати міжпредметні зв'язки курсів біології та основ здоров'я в базовій середній школі з метою формування в учнів наукової компетентності, відповідно до вимог Державного стандарту загальної середньої освіти.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Склад робочої групи освітньої програми, професорсько-викладацький склад, що задіяний до викладання навчальних дисциплін за спеціальністю відповідають Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти. Професорсько-викладацький склад постійно проходить стажування керуючись «Положенням про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних та науково-педагогічних працівників ДВНЗ «Ужгородський національний університет» https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5950
Матеріально-технічне забезпечення	Забезпеченість навчальними приміщеннями, аудиторіями, навчально-науковими лабораторіями, комп'ютерними робочими місцями, мультимедійним обладнанням відповідає потребам. Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура. Для проведення практичних і лабораторних робіт, інформаційного пошуку та обробки результатів наявні спеціалізовані комп'ютерні класи факультету з необхідним програмним забезпеченням та необмеженим відкритим доступом до Інтернет-мережі.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	– офіційний веб-сайт http://www.uzhnu.edu.ua містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти; – необмежений доступ до мережі Інтернет;

	<ul style="list-style-type: none"> – фонди та електронних каталогів наукової бібліотеки ДВНЗ «УжНУ», а також до електронного репозитарію ДВНЗ «УжНУ» (https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/) де містяться навчально-методичні матеріали з дисциплін навчального плану; – наукова бібліотека, читальні зали; – віртуальне навчальне середовище Moodle (https://e-learn.uzhnu.edu.ua/);
9 - Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Академічна мобільність студентів здійснюється на основі двосторонніх угод, укладених між ДВНЗ «Ужгородським національним університетом» та закладами вищої освіти України.
Міжнародна кредитна мобільність	Відповідно до Положення про академічну мобільність студентів у ДВНЗ «Ужгородський національний університет» https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/21269 , встановлено загальний порядок організації академічної мобільності студентів. Здійснюється згідно програми міжнародної академічної мобільності «Еразмус +».
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	До ДВНЗ «УжНУ» приймаються іноземні громадяни, а також особи без громадянства, які проживають на території України на законних підставах. Особливості вступу та навчання визначаються Положенням про навчання іноземних громадян у ДВНЗ «Ужгородський національний університет» https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/9378

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1 Перелік компонент ОП

Кол н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
<u>Цикл загальної підготовки</u>			
ОК 1	Ділова українська мова	3	Залік
ОК 2	Історія та культура України	3	Залік
ОК 3	Іноземна мова	6	Залік / Іспит
ОК 4	Філософія	3	Залік
ОК 5	Педагогіка	3	Іспит
ОК 6	Психологія	4	Іспит
ОК 7	Латинська мова (за проф. спрямуванням)	3	Залік
ОК 8	Хімія неорганічна	4	Іспит
ОК 9	Хімія аналітична	4	Залік
ОК 10	Хімія органічна та біоорганічна	4	Залік
ОК 11	Осн. інформатики та матем. методи в біології	4	Іспит
ОК 12	Екологія з основами екології людини	4	Іспит
ОК 13	Теорія еволюції	4	Іспит
ОК 14	Безпека життєдіяльності та основи охорони праці	4	Іспит
<u>Цикл професійної підготовки</u>			
ОК 15	Вступ до фаху	3	Іспит
ОК 16	Основи фахової майстерності	3,5	Іспит
ОК 17	Методика викладання біології	4	Іспит
ОК 18	Методика викладання основ здоров'я та валеології	3	Іспит
ОК 19	Ботаніка	16	Залік / Іспит
ОК 20	Зоологія	16	Залік / Іспит
ОК 21	Загальна цитологія	3,5	Іспит
ОК 22	Гістологія	3,5	Іспит
ОК 23	Анатомія людини	3	Іспит
ОК 24	Анатомія рослин	3,5	Іспит
ОК 25	Фізіологія та біохімія рослин	5	Іспит
ОК 26	Фізіологія людини та тварин	6	Іспит
ОК 27	Біологія індивідуального розвитку	5	Іспит
ОК 28	Мікробіологія та вірусологія	6	Іспит
ОК 29	Біохімія	3,5	Іспит
ОК 30	Генетика	5	Іспит
ОК 31	Навчальна практика з ботаніки (2т.) та зоології (2т.)	6	Диф.залік
ОК 32	Педагогічна практика (20 т.)	30	Диф.залік

ОК 33	Кваліфікаційний іспит з біології, основ здоров'я людини та методики їх викладання	1,5	Іспит
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		180	
Вибіркові компоненти ОП			
<u>Цикл загальної підготовки</u>			
ВК 1	Основи здоров'я людини / Основи медичних знань / Вибіркова навчальна дисципліна загальноуніверситетського каталогу	3	Залік
ВК 2	Методика проведення занять з основ долікарської допомоги / Перша допомога при невідкладних станах / Вибіркова навчальна дисципліна загальноуніверситетського каталогу	3	Залік
ВК 3	Корисні рослини Українських Карпат та фітооздоровлення / Природні методи оздоровлення / Вибіркова навчальна дисципліна загальноуніверситетського каталогу	3	Залік
ВК 4	Цивільний захист та екологічне право / Вибрані розділи трудового права / Вибіркова навчальна дисципліна загальноуніверситетського каталогу	3	Залік
<u>Цикл професійної підготовки</u>			
ВК 5	Інноваційні технології викладання біології / Інтерактивні технології на уроках біології	4	Залік
ВК 6	Основи науково-дослідної роботи школярів з біології та основ здоров'я / Організація та методика проведення екскурсій з біології	4	Залік
ВК 7	Засоби унаочнення біологічних об'єктів у школі / Організація кабінету біології у школі	4	Залік
ВК 8	Методика ведення пришкольньої навчально-дослідної ділянки / Садівництво, квітництво та рослинництво в школі	4	Залік
ВК 9	Методика проведення лабораторних робіт у шкільному курсі біології / Методика проведення біологічного експерименту та аналіз даних у профільних класах	4	Залік
ВК 10	Фізіологія і анатомія шкільного віку / Психофізіологія поведінки	4	Залік
ВК 11	Охорона біорізноманіття регіону та світу / Диверситологія	4	Залік
<i>Блок спеціалізованих дисциплін 1 "Ботаніка"</i>			
ВК 12	Рослинні ресурси регіону	4	Залік
ВК 13	Озеленення інтер'єрів та фітодизайн	4	Залік
ВК 14	Географія рослин	4	Залік
ВК 15	Озеленення населених міст	4	Залік
ВК 16	Екологія рослин з основами популяційної біології	4	Залік
<i>Блок спеціалізованих дисциплін 2 "Зоологія"</i>			
ВК 12	Порівняльна анатомія тварин	4	Залік

ВК 13	Зоогеографія	4	Залік
ВК 14	Грунтова зоологія	4	Залік
ВК 15	Основи рибного господарства	4	Залік
ВК 16	Соціальні тварини та їх практичне значення	4	Залік
<i>Блок спеціалізованих дисциплін 3 "Генетика, фізіологія рослин і мікробіологія"</i>			
ВК 12	Повітряне та кореневе живлення рослин	4	Залік
ВК 13	Біологічні основи патогенності мікроорганізмів	4	Залік
ВК 14	Біологічно активні речовини	4	Залік
ВК 15	Екологія мікроорганізмів	4	Залік
ВК 16	Селекція з основами генетичної інженерії	4	Залік
<i>Блок спеціалізованих дисциплін 4 "Ентомологія і збереження біорізноманіття"</i>			
ВК 12	Загальна ентомологія	4	Залік
ВК 13	Прикладна ентомологія	4	Залік
ВК 14	Енвіронментологія	4	Залік
ВК 15	Раритетна ентомофауна Карпат та засади збереження	4	Залік
ВК 16	Агроекологія	4	Залік
Загальний обсяг вибірових компонент:		60 кредитів	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240 кредитів	

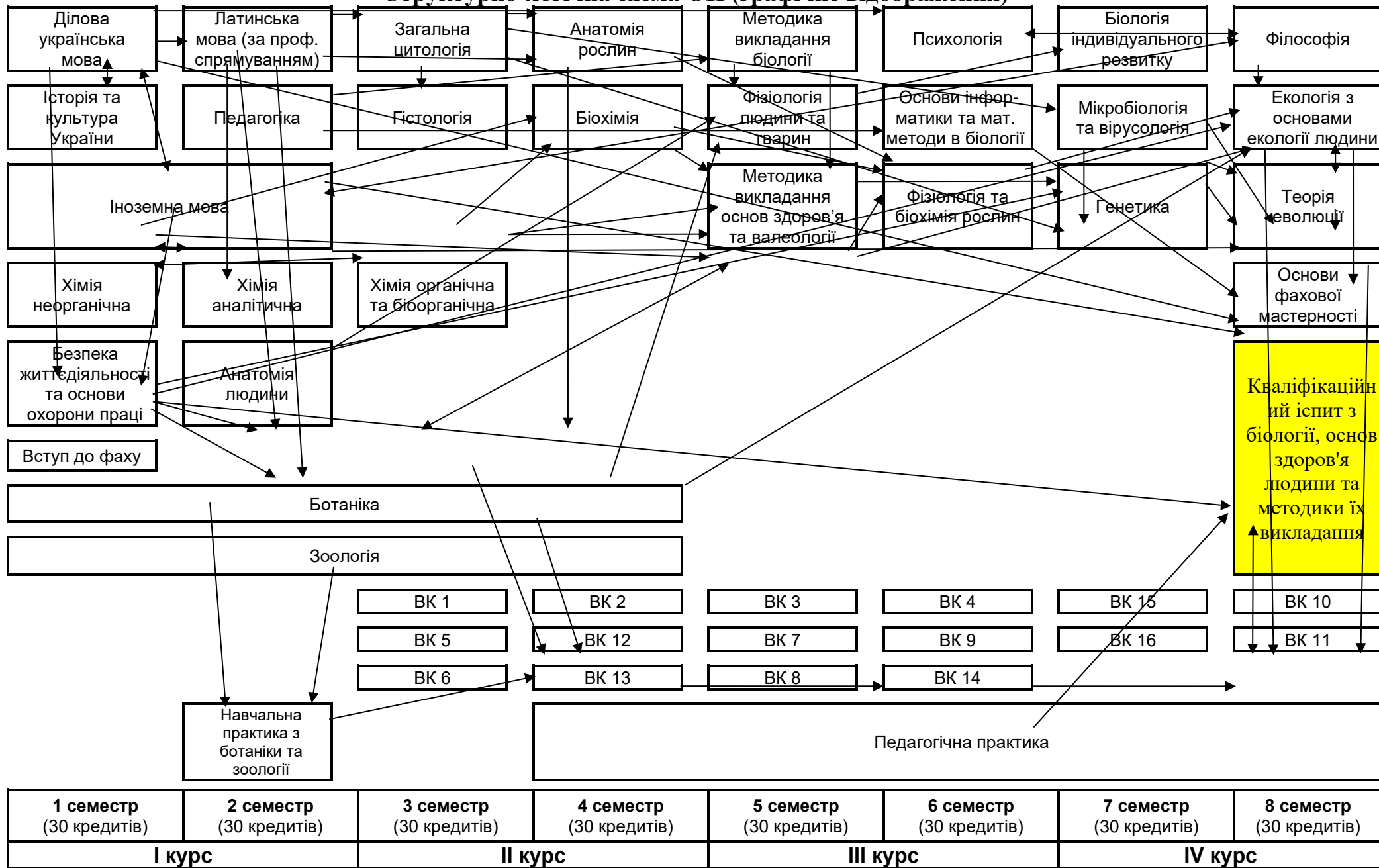
2.2 Структурно-логічна схема ОП (у вигляді таблиці)

Семестр	Номер дисципліни	Назва дисципліни згідно навчального плану	Кількість кредитів
1	ОК 1	Ділова українська мова	3
	ОК 2	Історія та культура України	3
	ОК 3	Іноземна мова	3
	ОК 8	Хімія неорганічна	4
	ОК 14	Безпека життєдіяльності та основи охорони праці	4
	ОК 15	Вступ до фаху	3
	ОК 19	Ботаніка	5
	ОК 20	Зоологія	5
		Разом за 1 семестр:	30
2	ОК 3	Іноземна мова	3
	ОК 5	Педагогіка	3
	ОК 7	Латинська мова (за проф. спрямуванням)	3
	ОК 9	Хімія аналітична	4
	ОК 19	Ботаніка	4
	ОК 20	Зоологія	4
	ОК 23	Анатомія людини	3
	ОК 31	Навчальна практика з ботаніки (2т.) та зоології (2т.)	6
		Разом за 2 семестр:	30
3	ОК 10	Хімія органічна та біоорганічна	4
	ОК 19	Ботаніка	4
	ОК 20	Зоологія	4
	ОК 21	Загальна цитологія	3,5

	ОК 22	Гістологія	3,5
	ВК 1	Основи здоров'я людини / Основи медичних знань / Вибіркова навчальна дисципліна загальноуніверситетського каталогу	3
	ВК 5	Інноваційні технології викладання біології / Інтерактивні технології на уроках біології	4
	ВК 6	Основи науково-дослідної роботи школярів з біології та основ здоров'я / Організація та методика проведення екскурсій з біології	4
		Разом за 3 семестр:	30
4	ОК 19	Ботаніка	3
	ОК 20	Зоологія	3
	ОК 24	Анатомія рослин	3,5
	ОК 29	Біохімія	3,5
	ВК 2	Методика проведення занять з основ долікарської допомоги / Перша допомога при невідкладних станах / Вибіркова навчальна дисципліна загальноуніверситетського каталогу	3
	ВК 12	<i>Блок спеціалізованих дисциплін</i>	4
	ВК 13	<i>Блок спеціалізованих дисциплін</i>	4
	ОК 32	Педагогічна практика (20 т.)	6
		Разом за 4 семестр:	30
5	ОК 17	Методика викладання біології	4
	ОК 18	Методика викладання основ здоров'я та валеології	3
	ОК 26	Фізіологія людини та тварин	6
	ВК 3	Корисні рослини Українських Карпат та фітооздоровлення / Природні методи оздоровлення / Вибіркова навчальна дисципліна загальноуніверситетського каталогу	3
	ВК 7	Засоби унаочнення біологічних об'єктів у школі / Організація кабінету біології у школі	4
	ВК 8	Методика ведення пришкільної навчально-дослідної ділянки / Садівництво, квітництво та рослинництво в школі	4
	ОК 32	Педагогічна практика (20 т.)	6
		Разом за 5 семестр:	30
6	ОК 6	Психологія	4
	ОК 11	Осн. інформатики та матем. методи в біології	4
	ОК 25	Фізіологія та біохімія рослин	5
	ВК 4	Цивільний захист та екологічне право / Вибрані розділи трудового права / Вибіркова навчальна дисципліна загальноуніверситетського каталогу	3
	ВК 9	Методика проведення лабораторних робіт у шкільному курсі біології / Методика проведення біологічного експерименту та аналіз даних у профільних класах	4
	ВК 14	<i>Блок спеціалізованих дисциплін</i>	4
	ОК 32	Педагогічна практика (20 т.)	6
		Разом за 6 семестр:	30

7	ОК 27	Біологія індивідуального розвитку	5
	ОК 28	Мікробіологія та вірусологія	6
	ОК 30	Генетика	5
	ВК 15	<i>Блок спеціалізованих дисциплін</i>	4
	ВК 16	<i>Блок спеціалізованих дисциплін</i>	4
	ОК 32	Педагогічна практика (20 т.)	6
		Разом за 7 семестр:	30
8	ОК 4	Філософія	3
	ОК 12	Екологія з основами екології людини	4
	ОК 13	Теорія еволюції	4
	ОК 16	Основи фахової майстерності	3,5
	ВК 10	Фізіологія і анатомія шкільного віку / Психофізіологія поведінки	4
	ВК 11	Охорона біорізноманіття регіону та світу / Диверситологія	4
	ОК 32	Педагогічна практика (20 т.)	6
	ОК 33	Кваліфікаційний іспит з біології, основ здоров'я людини та методики їх викладання	1,5
		Разом за 8 семестр:	30

Структурно-логічна схема ОП (графічне відображення)

3. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація випускників освітньої програми спеціальності 014 Середня освіта, предметної спеціальності 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) проводиться у формі комплексного кваліфікаційного іспиту.

Підсумкова атестація студентів, які повністю виконали ОПП підготовки фахівців за спеціальністю 014 Середня освіта, предметною спеціальністю 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини), завершується присудженням освітнього ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації «Бакалавр середньої освіти (Біологія та здоров'я людини). Вчитель біології та здоров'я людини» з врученням диплому встановленого зразка про рівень освіти та кваліфікацію.

Комплексний кваліфікаційний іспит є перевіркою рівня відповідності компетентностей випускників освітній програмі «Біологія» проводиться в усній формі публічно і гласно.

4. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Дисципліни	Загальні компетентності										Спеціальні (фахові) компетентності																
	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	ЗК9	ЗК10	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5	СК6	СК7	СК8	СК9	СК10	СК11	СК12	СК13	СК14	СК15	СК16	
ОК 1		+		+	+			+		+																	
ОК 2	+	+			+			+	+																		
ОК 3				+		+		+	+	+																	
ОК 4		+		+				+	+																		
ОК 5		+						+	+	+	+	+	+								+	+	+		+	+	
ОК 6		+		+				+	+	+	+	+	+								+	+	+		+	+	
ОК 7				+		+		+							+						+	+	+		+	+	
ОК 8							+	+							+						+	+	+		+	+	
ОК 9							+	+							+						+	+	+		+	+	
ОК 10							+	+						+	+						+	+	+		+	+	
ОК 11				+				+						+	+				+	+							
ОК 12							+	+							+	+			+	+							
ОК 13							+	+			+						+	+	+	+							
ОК 14		+	+					+	+	+					+				+	+				+			
ОК 15	+			+				+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+							
ОК 16	+							+	+	+	+	+	+	+	+	+					+	+	+		+	+	
ОК 17							+	+	+	+	+	+	+								+	+	+		+	+	
ОК 18							+	+	+	+	+	+	+								+	+	+	+	+	+	
ОК 19							+	+			+	+	+		+	+	+	+	+	+							
ОК 20							+	+			+	+	+		+	+	+	+	+	+							
ОК 21							+	+			+	+	+		+		+	+	+	+							
ОК 22							+	+			+	+	+		+		+	+	+	+							
ОК 23							+	+			+	+	+		+		+	+	+	+							
ОК 24							+	+			+	+	+		+		+	+	+	+							
ОК 25							+	+			+	+	+		+		+	+	+	+							
ОК 26							+	+			+	+	+		+		+	+	+	+							
ОК 27							+	+			+	+	+		+		+	+	+	+							

Дисципліни	Загальні компетентності										Спеціальні (фахові) компетентності															
	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	ЗК9	ЗК10	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5	СК6	СК7	СК8	СК9	СК10	СК11	СК12	СК13	СК14	СК15	СК16
ОК 28							+	+			+	+	+		+		+		+	+						
ОК 29							+	+			+	+	+		+		+	+	+	+						
ОК 30							+	+			+	+	+		+		+	+	+	+						
ОК 31		+	+	+			+	+		+	+	+	+		+		+		+	+						
ОК 32		+	+				+	+		+	+	+	+								+	+	+		+	+
ОК 33		+	+				+	+			+	+	+		+						+	+	+		+	+

**5. МАТРИЦЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ (ПР)
ВІДПОВІДНИМИ КОМПОНЕНТАМИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ**

	ПР1	ПР2	ПР3	ПР4	ПР5	ПР6	ПР7	ПР8	ПР9	ПР10	ПР11	ПР12	ПР13	ПР14	ПР15	ПР16	ПР17	ПР18	ПР19	ПР20	ПР21	ПР22	ПР23	ПР24	ПР25
ОК 1				+																			+		
ОК 2				+																			+		
ОК 3				+																			+		
ОК 4				+																			+		
ОК 5	+		+	+	+	+	+	+			+				+	+				+		+	+	+	+
ОК 6	+		+	+	+	+	+	+			+				+	+				+		+	+	+	+
ОК 7				+	+																				
ОК 8	+				+	+	+	+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+
ОК 9	+				+	+	+	+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+
ОК 10	+				+	+	+	+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+
ОК 11		+	+																						
ОК 12	+					+	+	+				+	+	+			+	+	+		+				
ОК 13	+					+	+	+		+		+	+	+			+	+	+		+				
ОК 14	+					+	+	+	+		+	+	+	+			+	+	+		+		+		
ОК 15	+	+	+	+		+	+	+				+	+	+			+	+	+		+				
ОК 16	+	+	+	+	+	+	+	+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+
ОК 17	+	+	+		+	+	+	+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+
ОК 18	+		+		+	+	+	+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+
ОК 19	+		+			+	+	+		+		+	+	+			+	+	+		+				
ОК 20	+		+			+	+	+		+		+	+	+			+	+	+		+				
ОК 21	+		+			+	+	+				+	+	+			+	+	+		+				
ОК 22	+		+			+	+	+				+	+	+			+	+	+		+				
ОК 23	+		+			+	+	+			+	+	+	+			+	+	+		+				
ОК 24	+		+			+	+	+				+	+	+			+	+	+		+				
ОК 25	+		+			+	+	+				+	+	+			+	+	+		+				

	ПР1	ПР2	ПР3	ПР4	ПР5	ПР6	ПР7	ПР8	ПР9	ПР10	ПР11	ПР12	ПР13	ПР14	ПР15	ПР16	ПР17	ПР18	ПР19	ПР20	ПР21	ПР22	ПР23	ПР24	ПР25	
OK 26	+		+			+	+	+			+	+	+	+			+	+	+		+					
OK 27	+		+			+	+	+				+	+	+			+	+	+		+					
OK 28	+		+			+	+	+				+	+	+			+	+	+		+					
OK 29	+		+			+	+	+			+	+	+	+			+	+	+		+					
OK 30	+		+			+	+	+		+	+	+	+	+			+	+	+		+					
OK 31	+		+			+	+	+	+	+		+	+	+			+	+	+		+					
OK 32	+		+		+	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+
OK 33	+		+	+	+	+	+	+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+